

Annales

Instituti

Archaeologici

X - 2014

Godišnjak

*Instituta za
arheologiju*

Nakladnik/Publisher

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Adresa uredništva/Editor's office adress

Institut za arheologiju/Institute of Archaeology
HR-10000 Zagreb, Ulica Ljudevita Gaja 32
Telefon/phone 385 (0) 1 6150250
fax 385 (0) 1 6055806
e-mail: iarh@iarh.hr
<http://www.iarh.hr>

Glavni i odgovorni urednik/Editor in chief

Marko Dizdar

Izvršne urednice/Desk editors

Kristina Jelinčić Vučković
Kristina Turkalj

Tehničke urednice/Technical editors

Kristina Jelinčić Vučković
Kristina Turkalj

Uredništvo/Editorial board

Katarina Botić, Hrvoje Kalafatić, Siniša Krznar, Ivana Ožanić Roguljić, Ana Konestra, Andreja Kudelić, Asja Tonc,
Marina Ugarković

Izdavački savjet/Editorial committee

Vlasta Begović, Marko Dizdar, Dunja Glogović, Snježana Karavanić, Goranka Lipovac Vrkljan, Branka Migotti, Kornelija Michreiter, Ante Rendić Miočević, Tajana Sekelj Ivančan, Tihomila Težak Gregl, Željko Tomičić, Ante Uglešić

Prijevod na engleski/English translation

Sanjin Mihelić

Lektura/Language editor

Ivana Majer (hrvatski jezik/Croatian)
Sanjin Mihelić (engleski jezik/English)

Dizajn/Design

REBER DESIGN

Korektura/Proofreaders

Kristina Jelinčić Vučković
Kristina Turkalj
Ivana Ožanić Roguljić
Katarina Botić

Računalni slog/Layout

Hrvoje Jambreč

©Institut of archaeology, Zagreb 2014.

SADRŽAJ

Arheološka istraživanja

- 9**   **Daria Ložnjak Dizdar**
                 Mirela Hutinec
- Sotin – rezultati istraživanja 2013. godine
- 14**   **Tomislav Hršak**
                 Tino Leleković
                 Marko Dizdar
- Rezultati istraživanja nalazišta Batina – Sredno 2013. godine
- 21**   **Daria Ložnjak Dizdar**
                 Marko Dizdar
- Terenski pregled i arheološki nadzor na rekonstrukciji državne ceste D212, Kneževi Vinogradi – Zmajevac
- 25**   **Marko Dizdar**
- Terenski pregled i nadzor na izgradnji dionice državne ceste D-2 – južna obilaznica Osijeka
- 29**   **Ivana Ožanić Roguljić**
- Probno arheološko istraživanje lokaliteta Beli Manastir – Popova zemlja (AN 2)
- 34**   **Tatjana Tkalčec**
- Probna arheološka istraživanja lokaliteta AN3 Beli Manastir – Sudaraž, sjever na trasi autoceste A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj 2013. godine
- 42**   **Hrvoje Kalafatić**
- Probna arheološka istraživanja lokaliteta AN 4 Novi Bolman – Grablje kod Jagodnjaka u Baranji
- 45**   **Marija Buzov**
- Probna istraživanja na trasi buduće autoceste A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj, dionica Beli Manastir – Osijek, arheološko nalazište AN 8 Beli Manastir – Atar, Napuštene njive
- 50**   **Siniša Krznar**
- Probno arheološko istraživanje lokaliteta Novi Čeminac – Remanec poljana – Krčevine, na trasi spojne ceste istočno od čvora Čeminac – južni krak (AN 9)
- 55**   **Tajana Sekelj Ivančan**
- Probni rovovi na arheološkom nalazištu Jagodnjak – Ciglana i Čemin – Ciganska pošta
- 63**   **Zorko Marković**
                 Katarina Botić
- Podgorač, Ražište – rezultati arheoloških istraživanja 2013. godine
- 69**   **Kornelija Minichreiter**
- Slavonski Brod, Galovo, arheološka istraživanja 2013.

CONTENTS

Archaeological Excavations

- 9**   **Daria Ložnjak Dizdar**
                 Mirela Hutinec
- Sotin – the results of research in 2013*
- 14**   **Tomislav Hršak**
                 Tino Leleković
                 Marko Dizdar
- The results of the investigations at Batina-Sredno in 2013*
- 21**   **Daria Ložnjak Dizdar**
                 Marko Dizdar
- Field survey and archaeological supervision of the reconstruction of State Road D212, Kneževi Vinogradi – Zmajevac*
- 25**   **Marko Dizdar**
- Field survey and supervision of the construction of a section of D-2 State Road – the southern bypass of Osijek*
- 29**   **Ivana Ožanić Roguljić**
- Trial archaeological excavations at the Beli Manastir – Popova zemlja site (AS 2)*
- 34**   **Tatjana Tkalčec**
- Trial archaeological investigations at AS3 Beli Manastir-Sudaraž, north, on the route of the A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj motorway in 2013*
- 42**   **Hrvoje Kalafatić**
- Trial archaeological investigations at the AS4 Novi Bolman-grablje site near Jagodnjak in Baranja*
- 45**   **Marija Buzov**
- Trial investigations on the route of the future motorway A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj, the Beli Manastir – Osijek section, the archaeological site AS 8 Beli Manastir – Atar, Napuštene njive*
- 50**   **Siniša Krznar**
- Trial archaeological investigation at Novi Čeminac-Remanec poljana-Krčevine, on the route of a connecting road east of south extension Čeminac (AS 9)*
- 55**   **Tajana Sekelj Ivančan**
- Trial trenches at the archaeological sites Jagodnjak – Ciglana and Čemin – Ciganska pošta*
- 63**   **Zorko Marković**
                 Katarina Botić
- Podgorač, Ražište – results of the archaeological excavations in 2013*
- Kornelija Minichreiter**
- Slavonski Brod, Galovo, Archaeological Research in 2013*

- 73**   **Tatjana Tkalčec**
Posljednja sezona sustavnih zaštitnih arheoloških istraživanja nalazišta Crkvari – crkva sv. Lovre 2013. godine
The last season of systematic rescue archaeological investigations at Crkvari – St. Lawrence church in 2013
- 82**   **Marko Dizdar**
Rezultati istraživanja groblja latenske kulture Zvonimirovo – Veliko polje u 2013. godini
The results of the 2013 excavation at the La Tène culture cemetery in Zvonimirovo – Veliko polje
- 85**   **Tatjana Tkalčec**
Iva Kostešić
Izrada digitalnog modela reljefa arheološkog nalazišta na primjeru Gradine kod Špišić Bukovice
The creation of a digital relief model of an archaeological site on the example of Gradina near Špišić Bukovica
- 95**   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marija Mihaljević
Marko Dizdar
Dolina Glavičice – rezultati istraživanja 2013. godine
Dolina Glavičice – the results of the 2013 investigations
- 99**   **Tajana Sekelj Ivančan**
Četvrta sezona arheoloških istraživanja nalazišta Virje – Volarski breg/Sušine
The fourth season of archaeological investigations at Virje – Volarski breg/Sušine
- 104**   **Siniša Krznar**
Arheološko istraživanje nalazišta Torčec – Cirkvišće 2013. godine
Archaeological investigation at Torčec-Cirkvišće in 2013
- 110**   **Snježana Karavanić**
Andreja Kudelić
Arheološka i geofizička istraživanja na lokalitetu Kalnik – Igrišće 2013. godine
Archaeological and geophysical investigations at the Kalnik-Igrišće site in 2013
- 116**   **Tatjana Tkalčec**
Zaštitna arheološka istraživanja nalazišta Krapina – Vukšićev breg u 2013. godini
Rescue archaeological investigations at Krapina – Vukšićev breg in 2013
- 128**   **Marina Ugarković**
Ivančica Schrunk
Vlasta Begović
Marinko Petrić
Tina Neuhauser
Hvar, otok Sveti Klement, uvala Soline, arheološka istraživanja 2013.
Hvar, St. Clement island, Soline Bay, archaeological investigations in 2013
- 134**   **Tatjana Tkalčec**
Nastavak konzervatorskih radova na burgu Vrbovcu u Klenovcu Humskom u 2013. godini
The continuation of conservation work at Vrbovec castle in Klenovec Humski in 2013
- 140**   **Asja Tonc**
Ivan Radman-Livaja
Rezultati probnih iskopavanja na gradini Svete Trojice 2013. godine
The results of trial excavations at the Holy Trinity (sv. Trojica) hillfort in 2013
- 144**   **Goranka Lipovac Vrklijan**
Bartul Šiljeg
Ivana Ožanić Roguljić
Ana Konestra
Sustavna istraživanja lokaliteta Crikvenica – Ad turre: terenski rad i obrada nalaza u 2013. godini
Systematic investigations at Crikvenica – Ad turre: fieldwork and find processing in 2013

148   **Bartul Šiljeg**
Vladimir Kovačić
Nera Šegvić
Iva Kostešić

Arheološko-konzervatorska istraživanja lokaliteta Stancija Blek (Tar) u 2013. godini

148   **Bartul Šiljeg**
Vladimir Kovačić
Nera Šegvić
Iva Kostešić

Archaeological investigations and conservation work at the Stancija Blek site near Tar in 2013

154   **Katarina Botić**

Prikupljanje uzoraka drveta – peta sezona 2013. godine

154   **Katarina Botić**

Wood sampling – fifth season 2013

Terenski pregledi

159   **Daria Ložnjak Dizdar**
Mirela Hutinec
Marko Dizdar

Terenski pregled područja između Sotina i Opatovca

159   **Daria Ložnjak Dizdar**
Mirela Hutinec
Marko Dizdar

Field survey in the area between Sotin and Opatovac

164   **Zorko Marković**
Jasna Jurković
Danimirka Podunavac

Rezultati rekognosciranja arheoloških terena katastarske općine Donja Motičina 2012. godine

164   **Zorko Marković**
Jasna Jurković
Danimirka Podunavac

Results of the archaeological field survey of sites in Cadastral Municipality Donja Motičina in 2012

169   **Marko Dizdar**

Terenski pregled dionice državne ceste D-2 – sjeverna obilaznica Virovitice

169   **Marko Dizdar**

Field survey of a section of D-2 state road – the northern bypass of Virovitica

174   **Hrvoje Kalafatić**

Arheološki terenski pregled područja izgradnje pruge Križevci – Koprivnica – Botovo

174   **Hrvoje Kalafatić**

Archaeological field survey on the route of construction of the Križevci-Koprivnica-Botovo railway

182   **Daria Ložnjak Dizdar**
Tatjana Tkalčec

Terenski pregled predjela lijeve obale srednjeg toka rijeke Glogovnice (Tučenik, Buzadovec, Poljana Križevačka, Cubinec)

182   **Daria Ložnjak Dizdar**
Tatjana Tkalčec

Field survey of the left bank of the middle course of the Glogovnica river (Tučenik, Buzadovec, Poljana Križevačka, Cubinec)

192   **Hrvoje Kalafatić**
Bartul Šiljeg

Arheološki terenski pregled područja izgradnje Nove luke Sisak

192   **Hrvoje Kalafatić**
Bartul Šiljeg

Archaeological field survey in the area of construction of the New Port in Sisak

197   **Marko Dizdar**
Asja Tonc

Terenski pregled na području novoga trajektnog pristaništa Stinica

197   **Marko Dizdar**
Asja Tonc

Field survey in the area of the new ferry port at Stinica

202   **Goranka Lipovac Vrkljan**
Bartul Šiljeg
Ivana Ožanić Roguljić
Ana Konestra
Iva Kostešić
Nera Šegvić

Projekt Arheološka topografija otoka Raba: rezultati terenskog pregleda poluotoka Lopara u 2013. godini

202   **Goranka Lipovac Vrkljan**
Bartul Šiljeg
Ivana Ožanić Roguljić
Ana Konestra
Iva Kostešić
Nera Šegvić

The “Archaeological Topography of the Island of Rab” Project: the results of the 2013 field survey of the Lopar Peninsula

Eksperimentalna arheologija

209 Andreja Kudelić

Testiranje horizontalne keramičarske peći i pečenje posuda u redukcijskoj atmosferi

209 Andreja Kudelić

The testing of a horizontal pottery kiln and firing pots in a reductive atmosphere

Ostala znanstvena djelatnost Instituta za arheologiju

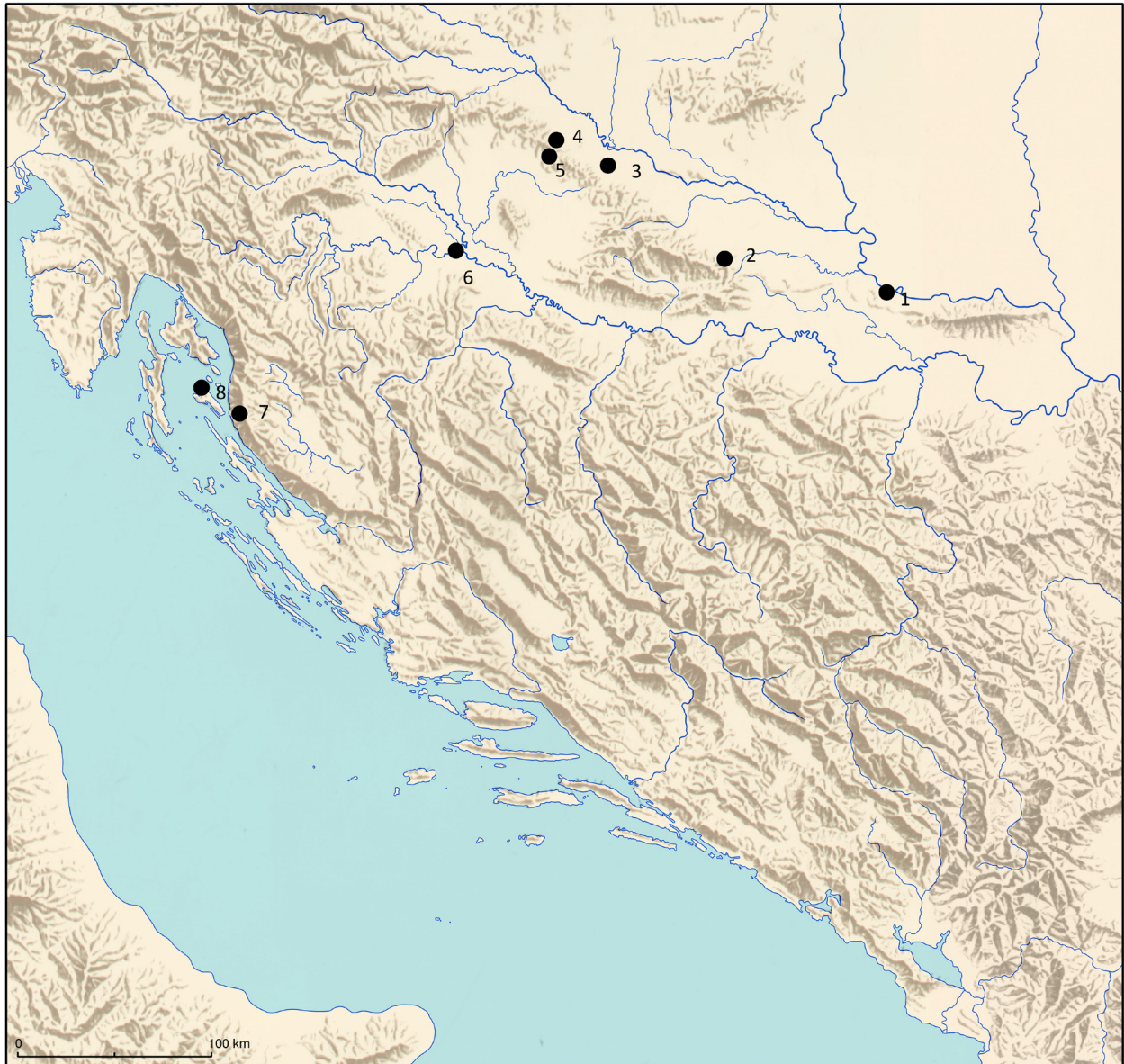
217-228

Additional scientific activity of the Institute

217-228

Terenski pregledi

Field Surveys

1. Sotin
2. Donja Motičina
3. sjeverna obilaznica Virovitice
4. Križevci – Koprivnica - Botovo
5. Tučenik, Buzadovec, Poljana Križevačka, Cubinec
6. Sisak
7. Stinica
8. Lopar

Rezultati rekognosciranja arheoloških terena katastarske općine Donja Motičina 2012. godine

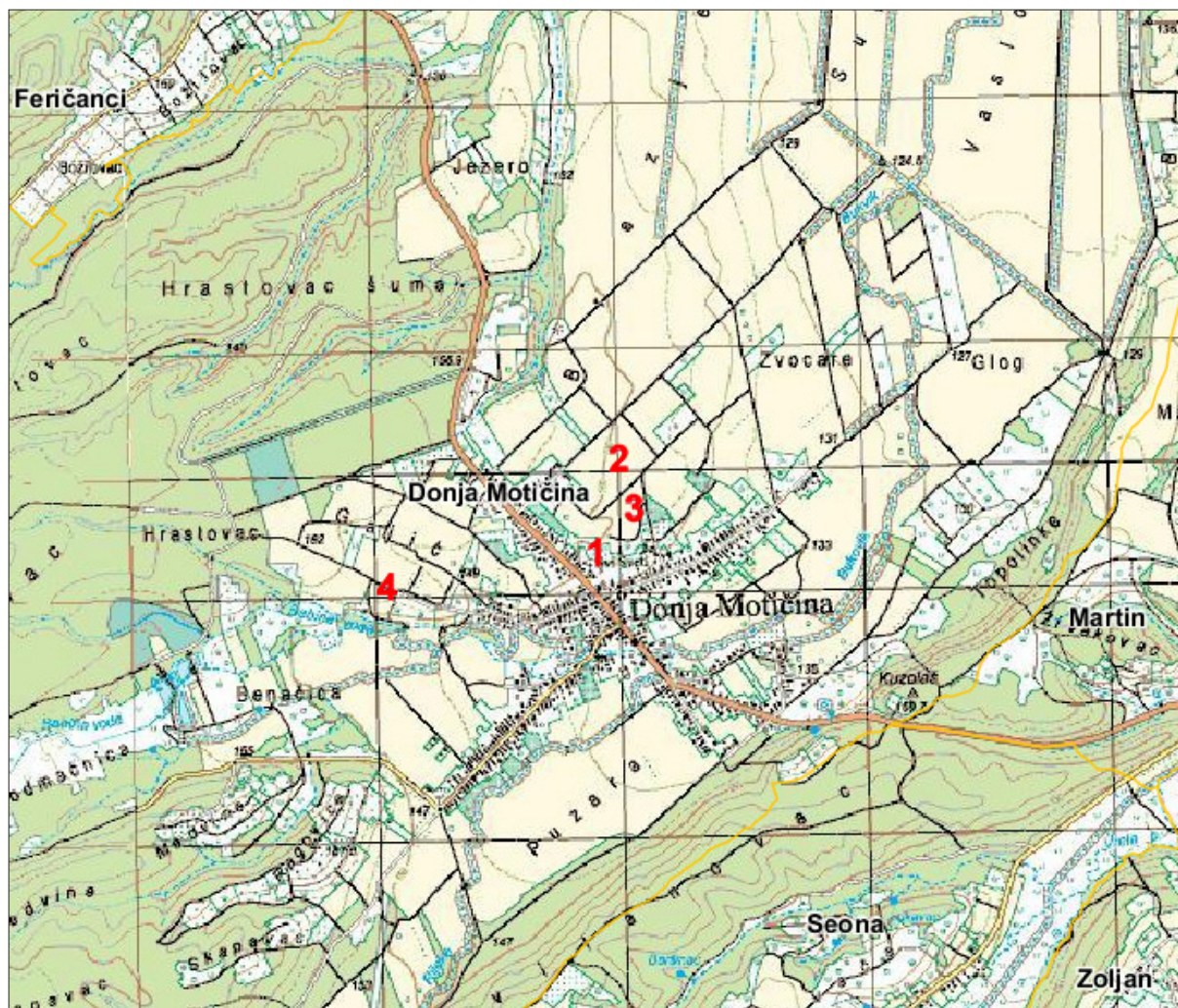
Results of the archaeological field survey of sites in Cadastral Municipality Donja Motičina in 2012

Zorko Marković
Jasna Jurković
Danimirka Podunavac

Primljeno/Received: 24.02.2014.
Prihvaćeno/Accepted: 05.03.2014.

Zavičajni muzej Našice je u 2012. godini nastavio s provođenjem višegodišnjeg projekta sustavnoga arheološkog rekognosciranja našičkog kraja. Rekognosciranje je provedeno na području katastarske općine Donja Motičina. Od četiri novoevidentirana nalazišta, dva pripadaju razdoblju srednjeg vijeka, datirana u rasponu od 14. do 16. stoljeća, jedno pripada razdoblju srednjeg vijeka uz nešto novovjekovnih nalaza, a jedno pripada razdoblju prapovijesti i srednjeg vijeka.

Ključne riječi: Našice, rekognosciranje, Donja Motičina, prapovijest, srednji vijek
Key words: Našice, field survey, Donja Motičina, Prehistory, Middle Ages

Karta 1 Rekognosciranje 2012. godine. Katastarska općina Donja Motičina (izradila: D. Podunavac).

Map 1 Field survey 2012. Cadastral Municipality Donja Motičina (created by: D. Podunavac)

Sl. 1 Donja Motičina – vrt zapadno uz crkvu Svih svetih (snimila: J. Jurković)

Fig. 1 Donja Motičina – garden west of All Saints Church (photo: J. Jurković)

Zavičajni muzej Našice je u 2012. godini nastavio s provođenjem višegodišnjeg projekta sustavnoga arheološkog rekognosciranja našičkog kraja.¹ Istraživanje je, uz pomoć financijskih sredstava osiguranih od strane Osječko-baranjske županije te vlastitih sredstava, provedeno na području katastarske općine Donja Motičina te predstavlja nastavak rekognosciranja te općine započetog 2007. godine (Marković, Jurković 2009: 139–141). Istraživanje je provedeno od 26. do 30. studenoga 2012. godine, u suradnji s Institutom za arheologiju u Zagrebu. Stručnu ekipu su činili dr. sc. Zorko Marković, kao voditelj istraživanja, dipl. arheologinja Danimirka Podunavac (suradnica Muzeja) te Jasna Jurković (muzejska tehničarka, Zavičajni muzej Našice). Od četiri novevidentirana nalazišta, tri pripadaju razdoblju srednjeg vijeka (datirana u rasponu od 14. do 16. stoljeća), uz nešto novovjekovnih nalaza, a jedno pripada razdoblju prapovijesti i srednjeg vijeka. Zbog kratkoće trajanja istraživanja te pretežno loših vremenskih uvjeta nije bilo moguće u cijelosti provesti planirano istraživanje (pregledano je uže područje južno i sjeverno od središta naselja Donja Motičina) te se u narednim godinama planira nastavak istraživanja iste katastarske općine.

1. Donja Motičina – vrt zapadno uz crkvu Svih svetih

Srednjovjekovni arheološki lokalitet (karta 1: 1; sl. 5: 3)

Lokalitet je smješten u samom središtu naselja Donja Motičina, u vrtu koji se nalazi oko 20 m zapadno od župne crkve Svih svetih. Na svježe pooranoj površini prikupljeno je nekoliko ulomaka grube srednjovjekovne keramike crne, sive i sivo-smeđe boje, ukrašene žlijebljenim vodoravnim linijama,

žlijebljenom jednostrukom valovnicom te žigosanim kvadratićima izvedenim kotačićem. Prikupljeno je i nekoliko ulomaka oker gotičke keramike. Nalazi se datiraju u kasni srednji vijek (14.–16. stoljeće) i mogu se dovesti u vezu s obližnjom crkvom Svih svetih, izgrađenom u vrijeme gotike. Prvi spomen o crkvi potječe iz 1333. godine, kada je Motičina bila sjedište katoličke župe (Cvekan 1981: 118).

2. Donja Motičina – Motičina doljna

Srednjovjekovni arheološki lokalitet (karta 1: 2; sl. 5: 1)

Lokalitet je smješten na brežuljkastom predjelu, oko 250 m sjeverozapadno od crkve Svih svetih u Donjoj Motičini, s lijeve strane poljskog puta koji vodi prema oranicama sjeverno od središta naselja. Na većoj izduženoj oranici, orijentiranoj u smjeru zapad – istok, prikupljeno je nekoliko ulomaka grube kasno-srednjovjekovne keramike sive i smeđe boje, kao i nekoliko ulomaka žuto i smeđe glazirane novovjekovne keramike.

3. Donja Motičina – Brdo

Prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet (karta 1: 3; sl. 5: 2)

Lokalitet je smješten na blagoj padini brežuljka, oko 150 m sjeverno od crkve Svih svetih u Donjoj Motičini, s desne strane poljskog puta koji vodi prema oranicama sjeverno od središta naselja. Na površini izdužene oranice, koja se blago spušta u smjeru jugoistok – sjeverozapad, prikupljeno je nekoliko rubnih ulomaka atipične prapovijesne keramike sive i crvenkasto-crne boje te nekoliko ulomaka grube kasnosrednjovjekovne keramike crne, sive, sivo-smeđe i crvenkaste boje, ukrašene žlijebljenim vodoravnim linijama i žlijebljenom jednostrukom valovnicom.

1 Rekognosciranje je obavljeno temeljem Rješenja Ministarstva kulture RH, Konzervatorskog odjela u Osijeku, od 3. prosinca 2012. godine (Kl.: UP/I-612-08/12-08/0546, Ur. br.: 532-04-08/01-12-04).

Sl. 2 Donja Motičina – Motičina doljna (snimila: J. Jurković)

Fig. 2 Donja Motičina – Motičina doljna (photo: J. Jurković)

Sl. 3 Donja Motičina – Brdo (snimila: J. Jurković)

Fig. 3 Donja Motičina – Hill (photo: J. Jurković)

Pronađeno je i nekoliko ulomaka oker gotičke te novovjekovne žuto i zeleno glazirane keramike.

4. Donja Motičina – Gajić, Selište

Srednjovjekovni arheološki lokalitet (karta 1: 4; sl. 5: 4)

Lokalitet je smješten na brežuljkastom predjelu, oko 900 m jugozapadno od ceste Donja Motičina – Feričanci, s lijeve strane poljskog puta koji od Ulice braće Radića vodi prema šumi Hrastovac. Neposredno ispod samog lokaliteta teče potok Babi-na voda, a na oko 200 m jugoistočno od njega nalazi se potok Ribnjak. Oranica na kojoj se nalazi lokalitet smještena je preko puta starog salaša i blago se spušta od strane sjeverozapada pre-

ma jugoistoku. U dnu oranice uočena je tamna promjena na zemlji (sloj gareži), dimenzija oko 3x1 m, na čijoj je površini prikupljena veća količina grube kasnosrednjovjekovne keramike (14.–15. stoljeće). Riječ je o ulomcima pretežno sive, crne, smeđe i crvenkaste boje, među kojima se izdvaja velik broj rubova oštre profilacije. Zanimljiv nalaz predstavlja rub plitice ukrašene s unutarnje strane plitko žlijebljenom jednostrukom valovnicom. Ostali ulomci ukrašeni su žlijebljenom jednostrukom valovnicom, žlijebljenim horizontalnim linijama te žigosanim kvadratičima izvedenim kotačićem. Zanimljivo je za istaknuti da se čitav predio uz šumu Hrastovac u narodu naziva Selište, što upućuje na postojanje starijeg naselja. Njegove bi ostatke mogli predstavljati i nalazi pronađeni na ovome lokalitetu.

Sl. 4 Donja Motičina – Gajić, Selište (snimila: J. Jurković)

Fig. 4 Donja Motičina – Gajić, Selište (photo: J. Jurković)

Sl. 5 Nalazi s lokaliteta: 1 Donja Motičina – Motičina doljna; 2 Donja Motičina – Brdo; 3 Donja Motičina – vrt zapadno uz crkvu Svih svetih; 4 Donja Motičina – Gajić, Selište (snimila: D. Podunavac)

Fig. 5 Finds from the sites: 1 Donja Motičina – Motičina doljna; 2 Donja Motičina – Hill; 3 Donja Motičina – garden west of All Saints Church; 4 Donja Motičina – Gajić, Selište (photo: D. Podunavac)

Literatura:

- Cvekan, P. 1981, *Franjevci u Abinim Našicama*, Našice.
 Marković, Z., Jurković, J. 2009, Rezultati rekognosciranja arheoloških terena oko Našica 2007. i 2008. g., *Annales Instituti Archaeologici*, V, 139–147.

Summary

In 2012 Našice Local History Museum together with the Institute of Archaeology from Zagreb continued with the project of systematic archaeological field survey of the Našice region. Field survey was conducted between 26th and 30th of November 2012 in cadastral municipality Donja Motičina but because of the bad weather conditions it was not conducted in full. Four new sites were documented from which three belong to the Middle Ages i.e. 14th–16th ct. (Donja Motičina – garden west of All Saints Church, Donja Motičina – Gajić, Selište), with some Modern period finds (Donja Motičina – Motičina doljna) and one contained finds from Pre-history and the Middle Ages (Donja Motičina – Hill).